

Adrodd i'r	Panel Gweithredol	
Dyddiad	18 Rhagfyr 2023	
Swyddog Arweiniol	Stewart Forshaw, Dirprwy Brif Swyddog Tân	
Swyddog Cyswllt	Anthony Jones, Pennaeth Cynllunio Corfforaethol	
Pwnc	Rheoli Risgiau Strategol	

PWRPAS YR ADRODDIAD

1. Rhoi diweddariad canol-blwyddyn i'r aelodau o gynnwys cofrestr risgiau strategol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) yn unol â'r Polisi Rheoli Risgiau Strategol.

CRYNODEB GWEITHREDOL

2. Mae cynlluniau adrannol ar gyfer 2023/24 wedi'u hadolygu ar gyfer Ch1 a Ch2 gyda phenaethiaid adrannau gan gynnwys risgiau sy'n gysylltiedig â chyflawni eu hamcanion ar ôl lliniaru. Mae'r risgiau hyn wedi'u sgorio 1-25 ac maent wedi'u categorio'n Uchel lawn, Uchel, Canolig ac Isel a'u coladu yn rhestr gyfun o 74 o risgiau adrannol.
3. Mae'r rhan fwyaf o'r risgiau wedi aros yr un fath, fodd bynnag, mae rhai risgiau naill ai wedi cynyddu neu wedi lleihau o fewn adrannau yn ystod yr adolygiadau hyn.
4. Yn dilyn yr adolygiadau hyn, ni chanfuwyd unrhyw Risgiau Uchel lawn neu Uchel newydd ac nid oes unrhyw risg Uchel lawn neu Uchel bresennol wedi'i lleihau o fewn y risgiau strategol. Felly, mae'r Gofrestr Risg Strategol yn aros yr un fath.
5. Er mwyn coladu'r Gofrestr Risgiau Strategol, mae'r 74 o risgiau adrannol wedi'u grwpio'n naw thema yn Ffig.1 sy'n adlewyrchu'r sgôr adrannol er mwyn canfod y risg gronol i'r sefydliad. Y meysydd sy'n peri'r risg uchaf i'r sefydliad yw ymosodiadau seiber, heriau ariannol, effaith newid hinsawdd, recriwtio a chadw digon o staff i gynnal ymateb effeithiol ac effeithlon ac unrhyw darfu ar y systemau TG a ddefnyddir gan bob adran.

ARGYMHELLION

6. Argymhellir bod:
  - i. Yr Aelodau'n nodi'r risgiau strategol a nodwyd sy'n wynebu'r Awdurdod yn dilyn yr adolygiad canol-blwyddyn.

CEFNDIR

7. Mae'r Polisi Rheoli Risgiau Strategol a fabwysiadwyd gan yr Awdurdod yn diffinio risg strategol fel "digwyddiad a fyddai'n effeithio ar y gallu i wireddu canlyniadau y mae'r Awdurdod wedi'u cynllunio a/neu gyflawni ei swyddogaethau craidd".
8. Mae Cofrestr Risgiau Strategol yr Awdurdod yn rhestru risgiau hysbys a allai o bosib atal yr Awdurdod rhag cyflawni ei ganlyniadau arfaethedig a/neu gyflawni ei swyddogaethau craidd. Mae cofnodion y gofrestr yn cael sgoriau risg sy'n cael eu hail-werthuso'n rheolaidd gan y swyddogion i adlewyrchu'r sefyllfa gyfredol a'r effaith a ragwelir o ganlyniad i gynllunio gwrth-fesurau.
9. O dan y polisi hwn, mae'r Panel Gweithredol yn derbyn adroddiad cryno ar y risgiau strategol, a hynny o leiaf ddwywaith y flwyddyn. Rhwng yr adegau hynny mae Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd yr Awdurdod yn gallu gweld manylion llawn y gofrestr gyda'r swyddogion.
10. Mae'r Gofrestr Risgiau Strategol yn cofnodi'r lefelau risg presennol a'r lefelau risg ar gyfer y dyfodol (yn seiliedig ar ragdybiaeth y bydd y gwrth-fesurau a gynlluniwyd wedi cael yr effaith a ddymunwyd).
11. Mae'r lefelau risg yn seiliedig ar werthuso'r tebygolrwydd y gallai rhywbeth ddigwydd a beth fyddai'r canlyniad petai hynny'n digwydd. Darperir disgrifiadau yn Atodiad 2 er gwybodaeth.

GWYBODAETH

12. Mae'r swyddogion yn parhau i adolygu a diweddarau'r gofrestr risgiau, gan ychwanegu, dileu ac ail-sgorio risgiau fel y bo'n briodol. Man lleiaf, gwneir hyn yn ystod y diweddariadau chwarterol i gynlluniau adrannol.
13. Rhoddir crynodeb o gofnodion presennol y gofrestr yn Atodiad 1.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae cynnal y gofrestr a gweithredu i reoli risg yn cynyddu'r tebygolrwydd y bydd amcanion llesiant yr Awdurdod yn cael eu cyflawni.
Y Gyllideb	Mae cynnal y gofrestr yn gymorth i flaenoriaethu penderfyniadau ynglŷn â gwariant a fyddai'n lleihau lefelau risg.
Cyfreithiol	Mae cynnal y gofrestr yn gymorth i sicrhau bod yr Awdurdod yn cydymffurfio â deddfau sy'n diffinio ei swyddogaethau a'r ffordd y mae'n gweithredu.
Staffio	Ni chanfuwyd unrhyw oblygiadau penodol.
Cydraddoldeb/ Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Ni chanfuwyd unrhyw oblygiadau penodol.
Risgiau	Gallai rhyddhau'r gofrestr drwy ddamwain olygu bod yr Awdurdod yn agored i niwed.

Atodiad 1

Y Gofrestr Risgiau Strategol

1. Mae cyfanswm o 74 o risgiau wedi'u cynnwys mewn Cynlluniau Adrannol ar gyfer 2023/24 sydd wedi'u coladu yn naw thema sy'n sail ar gyfer nodi eu risg drosfwaol i'r sefydliad:

Risgiau o'r Cynlluniau Adrannol ar gyfer 2023/24 wedi'u grwpio'n Themâu Strategol

Cyf. y Risg Strategol	Risg	Uchel lawn 20-25	Uchel 12-16	Uchel Canolig 8-10	Isel Canolig 4-6	Isel 1-3	Cyfanswm o gynlluniau adrannol
1	Ymosodiad Seiber	1	3				4
2	Ariannol		4	12	1		17
3	Hinsawdd		1				1
4	Cyfreithiol			6	1		7
5	Enw Da			3	1		4
6	Ymateb			2	6		8
7	Adnodd Staffio		8	11	5		24
8	Cadwyn Gyflenwi			2			2
9	Systemau TG		1	2	4		7
Cyfanswm		1	17	38	18		74

2. Mae manylion y Risgiau Uchel lawn ac Uchel a'u gwrth-fesurau fel a ganlyn:
  - i. Dim ond un risg drosfwaol sydd â sgôr Uchel lawn, ac mae hyn yn ymwneud â seiberddiogelwch. Mae gwaith rhagweithiol yn parhau i leihau'r tebygolrwydd. Gallai hyn ostwng i Uchel pan gyflawnir achrediad Hanfodion Seiber.

Risg Uchel lawn	Gwrth-fesurau
Ymosodiad seiber ar Wybodaeth, Cyfathrebu a Thechnoleg	<ul style="list-style-type: none"> • Monitro bygythiadau byd-eang yn barhaus ac adolygu amddiffynfeydd seiberddiogelwch • Cynnydd tuag at gyflawni achrediad CE (Hanfodion Seiber) a CE+ (Hanfodion Seiber Plws) • Ymdrechu i ddenu gweithwyr sy'n meddu â'r set sgiliau angenrheidiol i gefnogi cydymffurfio ag arfer gorau • Gwneud gwaith cadw a chynnal ataliol ac adolygu technolegau cydnerth

Mae'r 17 risg lefel Uchel a ganfuwyd gan yr Adrannau mewn perthynas â chyflawni eu hamcanion wedi'u grwpio o fewn y pedair thema Risg Strategol isod ac maent yn debygol o aros yn Uchel, er gwaethaf y gwrth-fesurau isod.

Risg Strategol	Gwrth-fesurau
Effaith newid hinsawdd, gan gynnwys y galw ar adnoddau a heriau amgylcheddol gydag ystadau a cherbydau.	<ul style="list-style-type: none"> • Strwythur llywodraethiant ar waith i fonitro ac adrodd • Strategaeth yr Amgylchedd a Chynaliadwyedd ar waith
Heriau ariannol oherwydd dim digon o arian i ddarparu gwasanaethau craidd neu i gynnal systemau risg-gritigol. Mae hyn yn cynnwys risgiau sy'n gysylltiedig â newidiadau Pensiynau yn sgil dyfarniadau diweddar ac effaith newidiadau ar ôl dirymu cyfraith yr UE	<ul style="list-style-type: none"> • Cyllideb eisoes wedi'i dyrannu yn y Rhaglen Gyfalaf gyda'r holl amrywiadau i'w cymeradwyo gan y SPOC • Penodi arweinydd technegol Cymru Gyfan ar gyfer Pensiynau i gefnogi'r Uwch Swyddog Pensiynau â'r gwaith o brosesu'r newidiadau sy'n deillio o'r newid yn y ddeddfwriaeth pensiynau gyda phroses archwilio ar waith • Parhau i gydweithio ar waith partneriaeth gydag Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru • Parhau i drafod gyda Llywodraeth Cymru ac Awdurdodau Lleol, yn enwedig ynghylch cyllid grant. • Sicrhau bod Cynlluniau Parhad Busnes ar waith a'u hadolygu'n rheolaidd. • Monitro newidiadau i gyfraith cyflogaeth a allai effeithio ar bwysau cyllideb cynyddol ar ôl dirymu cyfraith yr UE
Recriwtio a chadw digon o staff i gynnal cyflenwi gwasanaethau gyda heriau penodol o ran cynnal gwasanaeth brys mewn ardaloedd gwledig	<ul style="list-style-type: none"> • Datblygu a gweithredu safonau ymateb gwell, effeithiol ac effeithlon drwy'r Prosiect Adolygu Ymateb Brys. • Recriwtio'n rhagweithiol mewn gorsafodded gwledig gydag ymdrechion parhaus i recriwtio'r staff cywir yn y lle cywir i ddarparu gwasanaeth ar yr adeg gywir • Blaenoriaethu llwythi gwaith ac uwchsgilio /hyfforddi staff • Mentora a hyfforddi staff lle bo hynny'n bosibl i wella cadernid. • Gweithio i leihau pwyntiau llwyddiant unigol a seilos gwybodaeth gan gynnwys parhau i recriwtio i swyddi gwag. • Adolygu'r gwersi a ddysgwyd o'r gwaith cynllunio ar gyfer gweithredu diwydiannol yn 2022/23 • Sicrhau bod Cynlluniau Parhad Busnes ar waith a'u bod yn cael eu hadolygu'n rheolaidd gan gwmpasu colli staff ym mhob adran. • Monitro newidiadau i gyfraith cyflogaeth a allai effeithio ar bwysau cyllideb cynyddol ar ôl dirymu cyfraith yr UE

<p>Colli, neu darfu ar systemau TG wedi'u teiwra i adrannau a/neu'r gwasanaeth ehangach</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gweithio i sicrhau bod contractau newydd gyda chyflenwyr addas er mwyn cynnal systemau a mudo i ddewisiadau amgen • Sicrhau bod yr holl staff perthnasol wedi'u hyfforddi'n briodol ac yn ddigonol • Sicrhau bod Cynlluniau Parhad Busnes ar waith ac yn cael eu hadolygu'n rheolaidd.
---	--

Dadansoddi Risgiau

TEBYGOLRWYDD	5 Bron yn sicr	5	10	15	20	25
	4 Tebygol	4	8	12	16	20
	3 Posibl	3	6	9	12	15
	2 Annhebygol	2	4	6	8	10
	1 Annhebygol iawn	1	2	3	4	5
		1 Dibwys	2 Mân	3 Cymedrol	4 Arwyddocaol	5 Mawr
CANLYNIAD						

Graddfa blaenoriaethau risg

Gwerth	Graddfa blaenoriaeth
20-25	Uchel iawn – risg yn annioddefol o uchel
12-16	Uchel – risg yn sylweddol
8-10	Uchel canolig – risg yn gymedrol
4-6	Isel canolig – risg ddim yn rhy ddrwg
1-3	Isel